

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Szent István Campus

Növénytermesztési-tudományok Intézet

Agronómiai Tanszék

Mezőgazdasági mérnök alapképzési szak

Szabó Ferenc (F6P9FL)

**A REGENERATÍV MEZŐGAZDASÁG ELEMINEK GYAKORLATI
HASZNOSÍTÁSA**

Tartalmi kivonat

A klímaváltozás negatív hatása a mezőgazdaságra évtizedes visszatekintésben is érzékelhető – elsősorban az időjárási extrémumok gyakoriságában. Azonban a hatás nem csak egyirányú, a mezőgazdasági termelés is befolyásolja az éghajlati tényezőket. A regeneratív mezőgazdaságot sokan, sokféleképp próbálták már definiálni, azonban mindegyik megközelítésben közelebb a célkitűzések: a talaj termékenységének helyreállítása a talajélet javításával, a klímaváltozás hatásának mérséklése a légköri szén-dioxid megkötése által és a növénytermesztés időjárási tényezőkkel szemben ellenállóképesebbé, reziliensebbé tételével, valamint a külső inputanyagoktól (műtrágyák, növényvédőszer) való függőség csökkentése. Ennek elérése érdekében a regeneratív mezőgazdaság gazdálkodói gyakorlatokat fogalmaz meg, melyek alkalmazása nem csak közelebb visz a kitűzött célokhoz, de számos előnyt tartogat a gazdaság számára, végső soron profitábilisabbá téve azt.

Ezek a gazdálkodói gyakorlatok a talajbolygatás minimalizálása vagy teljes elhagyása, a talajtakarás alkalmazása, a biodiverzitás – a biológiai sokféleség – elősegítése, mind a talajfelszín alatt és felett, a talaj vízháztartásának javítása és az állattartás és növénytermesztés integrálása. Ezek a gyakorlatok önmagukban nem mennek újdonságszámba, évtizedes – ha nem évszázados – múltra tekintenek már vissza. A regeneratív mezőgazdaság azonban felismerte

ezen gyakorlatok együttes alkalmazásának előnyeit, a szinergista kölcsönhatásukat, ami elegendő potenciállal bír ahhoz, hogy a leromlott talajokat helyreállítsa, miközben az éghajlatváltozás tendenciáját is pozitívan befolyásolja.

Jászkisér – az észak-alföldi település mezőgazdasági adottságai nem a legkedvezőbbek, ráadásul az éghajlatváltozás hatásának is fokozottan ki van téve, mely az emelkedő átlaghőmérsékletben, a csökkenő csapadékmennyiségben és annak egyre extrémebb eloszlásában (vegetációs időszak aszályossága, nagy mennyiségű csapadék azon kívül) nyilvánul meg. A területen jellemző réti- és szolonyeces réti talajok – tulajdonságaikból fakadóan – további kihívásokat tartogatnak az ott gazdálkodóknak.

A regeneratív mezőgazdaság által hangsúlyozott gyakorlatok azonban megoldást jelenthetnek ezekre a problémákra. Nagyon fontos azonban, hogy ezek helyesen, a terület – időjárási, talajtani stb. – adottságait figyelembe véve kerüljenek adaptálásra, különben az alkalmazásukból fakadó előnyök elsikkadnak. A talajbolygatás csökkentése az ilyen nehezen művelhető talajokon határozottan előnyös. Azonban az időnkénti talajlazításra az agyagos, tömörödéssé hajlamos talajösszetétel miatt nagy valószínűséggel szükség lesz. A talajforgatás elhagyásának ilyen körülmények között szinte csak előnye van, a kultivátorral való talajmunka azonban számos pozitív hatással járhat. A no-till adaptálása ilyen nagy kötöttségű talajon komoly kihívásokba ütközhet. Alkalmazása nagy körültekintést igényel, de időnkénti talajlazítás nélkül megkérdőjelezhető a hatékonysága. A regeneratív mezőgazdaság más gyakorlatait azonban kevésbé befolyásolják a helyi agronómiai adottságok.